

ol raz jeden šialene smutný kráľ. Mal sluha, ktorý bol, ako to už v prípade smutných kráľov býva, veľmi šťastný. Každé ráno budil kráľa a nosil mu raňajky s piesňou na perách alebo si pohmkával veselé trubadúrske pesničky. Na jeho uvoľnenej a spokojnej tvári žiaril úprimný úsmev a ku všetkému, tak ako k celému svojmu životu, pristupoval pokojne a šťastne.

Jedného dňa si ho dal kráľ zavolať.

- Sluha, - opýtal sa ho. – V čom je tvoje tajomstvo?

- Aké tajomstvo, vaše veličenstvo?
- V čom je tajomstvo tvojej veselosti a dobrej nálady?
- Žiadne tajomstvo v tom nie je, veličenstvo.
- Neklam, sluha. Za oveľa menšie prehrešky som už dal ľuďí sťat.
- Ja vás nekلامem, veličenstvo. Nemám nijaké tajomstvo.
- Tak, prečo si stále veselý a šťastný? No? Prečo?
- Pane, nemám dôvod byť smutný. Vaše veličenstvo ma poctilo tým, že mi dalo možnosť slúžiť mu. Mám ženu a deti a zijeme v domčeku, ktorý nám pridělila koruna. Šatíte a živíte nás a okrem toho ma vaše veličenstvo z času na čas odmení nejakým tým dukátom navyše, za ktorý si dožičíme nejaké potešenie. Ako by som nebol šťastný?
- Ak mi okamžite neprezradíš svoje tajomstvo, prídeš o hlavu, - vyhráza sa kráľ. – Nikto predsa nemôže byť šťastný len z vecí, ktoré si mi tu vymenoval.
- Ale, veličenstvo, ja naozaj nemám žiadne tajomstvo. Nič ma neteší viac ako slúžiť vám k vašej spokojnosti a skutočne pred vami nič neskrývam.
- Zmizni! Zmizni mi z očí skôr, ako dám zavolať kata!

Sluha sa usmial, poklonil sa a vyšiel z miestnosti. Kráľa to priam rozčúľilo. Stále si nevedel vysvetliť, ako je možné, že ten sluha je taký šťastný, hoci ani len dom, v ktorom žije, nie je jeho, nosí staré šaty a živí sa zvyškami z panského stola.

Keď sa upokojil, dal si zavolať najmúdrejšieho zo svojich radcov a prerozprával mu svoj ranný rozhovor so sluhom.

- Ako to, že ten muž je taký šťastný?
- Ach, veličenstvo, to preto, lebo je von z kruhu.
- Von z kruhu?
- Presne tak.
- A to ho robí takým šťastným?
- Nie, pane. To ho nerobí nešťastným.
- Ak tomu správne rozumiem... Keď je človek v kruhu, je nešťastný?
- Presne tak.
- A on nie je.
- Presne tak.
- Ako sa dostal von?
- Nikdy v kruhu nebol.
- Čo je to za kruh?
- Je to kruh deväťdesiatdeviatky.
- Priznám sa, že tomu vôbec nerozumiem.
- Len vtedy to pochopíte, ak mi dovoľíte predviesť vám názornú ukážku.

- Prosím?
- Dovoľte, aby váš sluha vstúpil do kruhu.
- Áno, prikážeme mu vstúpiť tam.
- Nie, veličenstvo. Nikto nemôže nikomu prikázať, aby vstúpil do kruhu.
- Tak ho budeme musieť nejako oklamať.
- To nie je potrebné, veličenstvo. Ak mu dáme príležitosť, vojde ta dobrovoľne.
- A nepríde na to, že to znamená stať sa nešťastným?
- Áno, príde na to.
- Potom ta nevkročí.
- Nebude mať na výber.
- Hovoriš, že si uvedomí, že ak vstúpi do toho kruhu, bude nešťastný? A napriek tomu ta vkročí, a potom sa nebude môcť vymaniť?
- Presne tak, veličenstvo. Ste ochotný stratiť vynikajúceho služobníka len preto, aby ste pochopili štruktúru kruhu?
- Áno.
- Výborne. Dnes v noci prídem po vás. Pripravte si kožený mešec s deväťdesiatimi deviatimi zlatými dukátmi. Ani o dukát menej, ani o dukát viac.
- Čo ešte? Nemám so sebou pre istotu zobrať svojich strážcov?
- Iba kožený mešec. Do večera ho musíte mať, veličenstvo.
- Do večera.

Tak sa aj stalo. Večer mudrc prišiel po kráľa. Obaja potajme prebehli cez všetky nádvorcia, prešmykli sa cez bránu a ukryli sa pod hradbami pri chalupe, v ktorej býval sluha s rodinou. Tam čakali až do západu slnka. V domčeku sa zažala prvá svieca. Mudrc priviazal na kožený mešec lístoček s týmto odkazom:

**TENTO POKLAD JE TVOJ!
JE TO ODMENA
ZA TO, ŽE SI DOBRÝ ČLOVEK.
UŽI SI JU V ZDRAVÍ
A NIKOMU NEPOVEDZ,
AKO SI K NEJ PRIŠIEL.**

Potom hodil mešec predo dvere sluhovej chalupy, zakričal a znova sa schoval. Keď sluha vyšiel von, mudrc a kráľ ukrytí v hustom kroví sledovali, čo sa bude diať. Sluha badal mešec, prečítal si odkaz, potom mešec poťažkal, a keď počul kovový zvuk, ktorý vychádzal zvnútra, zachvel sa, pritisol si poklad na hrud', poobzeral sa okolo seba, aby sa uistil, že ho nikto nevidí, a rýchlo sa vrátil do domu. Zabarikádoval dvere svojho domu. Obaja špehúni sa prikročili pod oknom. Počúvali, čo sa bude diať vnútri. Sluha zhodil na zem všetko, čo ležalo na stole, okrem sviečky. Sadol si a vysypal na stôl obsah mešca. Nemohol uveriť svojim očiam. Pred ním ležala kopa zlatých dukátov!

On, ktorý nikdy v živote nedržal v ruke zlatú mincu, ich mal teraz celú hrbu. Sluha sa ich dotýkal a robil z nich kôpky. Hladkal ich a sviecu postavil tak, aby lesk zlata čo najviac vynikol. Zhŕňal a rozhŕňal dukáty a staval z nich vežičky. Ako sa tak pohrával s mincami, podvedome začal robiť stĺpiky po desiatich dukátoch. Jedna kôпка s desiatimi zlatými dukátmi, druhá kôпка, tretia kôпка. Štvrtá, piata, šiesta... A pritom počítal: desať, dvadsať, tridsať, štyridsať, päťdesiat, šesťdesiat... Až

kým neurobil poslednú kôpku... a na tej bolo deväť zlatiek! Najprv pohľadom prebehol po stole a hľadal poslednú mincu. Potom sa pozrel pod stôl a nakoniec ju hľadal v mešci.

„To nie je možné,“ pomyslel si. Prisunul poslednú kôpku k ostatným a utvrdil sa v tom, že je naozaj nižšia.

- Okradli ma! – skríkol. – Okradli ma! Zlodeji!

Znova začal prehľadávať stôl, dlážku, mešec, ba i vlastné vrecká, hľadal pod ostatnými kusmi nábytku... Ale to, čo hľadal, nenašiel. Na stole na kôpkach ležalo a akoby sa mu vysmievalo deväťdesiatdeväť zlatých dukátov. Iba deväťdesiatdeväť.

„Deväťdesiatdeväť dukátov. To je veľa peňazí,“ pomyslel si. „Ale chýba mi jeden dukát. Deväťdesiatdeväť nie je celé číslo,“ rozmýšľal ďalej. „Sto je celé číslo, ale deväťdesiatdeväť nie.“

Kráľ a jeho radca ho cez okno pozorovali. Sluhova tvár už nebola taká ako predtým. Mal zvráštené obočie a črty jeho tváre stvrdli. Oči mal privreté, zrenice zúžené a jeho pootvorené pery odhaľovali zaťaté zuby. Sluha schoval dukáty do mešca, potom sa poobzeral okolo seba, aby sa ubezpečil, že ho nikto nesleduje, a schoval mešec do kopy kurivového dreva. Potom zobral papier a pero a začal počítať. Koľko mu potrvá, kým našetrí jeden zlatý dukát? Ten stý... Sluha sa nahlas rozprával sám so sebou. Bol pripravený tvrdo pracovať, aby ho zarobil. A potom už možno do smrti nebude musieť robiť. So sto zlatými dukátmi vo vrecku človek predsa nemusí pracovať. So sto zlatými dukátmi bude boháčom. *So stovkou zlatých dukátov si bude spokojne žiť.*

Dokončil svoje výpočty. Keď bude tvrdo pracovať a svoj zárobok odkladať, keď k tomu aj dostane nejaký ten groš navyše, za jedenásť-dvanásť rokov sa mu podarí našetriť jeden zlatý dukát. „Tucet rokov je veľmi dlhý čas,“ pomyslel si. Možno by mohol požiadať svoju ženu, aby si na nejaký čas tiež našla v dedine prácu. Okrem toho: on svoju prácu v paláci končieva o piatej popoludní, takže by mohol ešte niečo robiť až do neskorého večera a dostať za to ďalšiu plácu. Opäť začal rátať: spočítal čo je schopný zarobiť, koľko môže v dedine zarobiť jeho žena; a vyšlo mu, že pri takomto nasadení sa mu azda podarí našetriť potrebné peniaze už za šesť rokov. Ale aj to je prídlhý čas! Možno by mohol každý večer nosiť do dediny jedlo, ktoré zvýši v kráľovskom paláci, a predať ho. A čím menej ho doma zjedia, tým viac toho bude môcť predať. Predať, predať... Začalo mu byť horúco. Načo im je toľko teplých zimných šiat? Načo im je viac ako jeden pár topánok? Bude to obeť. Ale pri maximálnom odriekaní našetrí svoj stý zlatý dukát aj za štyri roky. Kráľ a múdry radca sa vrátili do paláca. Sluha vstúpil do kruhu deväťdesiatdeviatky...

V nasledujúcich mesiacoch sluha realizoval svoje plány tak, ako si to v tú osudnú noc vyrátal a predsavzal. Ráno zabúchal na dvere kráľovskej komnaty zachmúrený a v zlej nálade.

- Čo ti je? – opýtal sa ho kráľ naoko nevinne.
- Nič mi nie je, nič sa nestalo.
- Ešte nedávno si sa smial a ustavične si si pospevoval.
- Robím si svoju prácu, či nie? Čo odo mňa ešte chcete, veličenstvo? Aby som bol aj váš šaš a trubadúr?

Neprešlo veľa času, a kráľ sluhu prepustil. Nepáčilo sa mu mať vo svojej blízkosti ustavične zachmúreného človeka.

inšpirované ideou ; B. Rajneesh – Tri poklady (Los tres teseros id. Kier)